

НЕЗАЛЕЖНАЯ ГАЗЕТА ШУМІЛІНШЧЫНЫ

СЬВІТАНАК

Беларусь, твой народ дачакаецца Залацістага, яснага дня! М. Багдановіч.

№2 (202) СТУДЗЕНЬ 2016 ГОД

У ЦЭТРЫ ЎВАГІ

ЛЮДЗІ ЗА КАПЕЙКІ ПРАЦАВАЦЬ НЕ БУДУЦЬ

Старшыня Віцебскага аблвыканкаму Мікалай Шарснёў быў незадаволены вынікамі працы жывёлаводаў у КУСГП "Сіроцінскі" Шумілінскага раёна. Прагучала крытыка і ў адрас тых прадпрыемстваў, якія выдаюць работнікам прадукты замест грошай.

Было выяўлена, што на прадпрыемствах аграпрамысловага комплексу заработная плата не адпавядае прадукцыйнасці працы.

На гэту праблему звярнула ўвагу намеснік старшыні камітэта па сельскай гаспадарцы і харчаванню аблвыканкама Анжаліка Нікіціна. У прыватнасці, паводле праведзенага маніторынгу,на многіх прадпрыемствах АПК налічаная заработная плата не адпавядае прадукцыйнасці працы. Напрыклад, было выяўлена, што налічаная зарплата ў КУСГП «Сіроцінскі" Шумілінскага раёна перавышае рэальна зробленую аж на 43 працэнты; на многіх аб'ектах выяўлена лішняя колькасць работнікаў, а значыць, сабекошт прадукцыі ўзрастае, прадпрыемства працуе ў страту.

У сваю чаргу Мікалай Шарснёў падкрэсліў, што такія факты маюць месца часцей па прычыне непісьменнасці кіраўніка гаспадаркі і бескантрольнасці з боку раённай улады.

– Людзі за капейку працаваць не будуць, – сказаў старшыня аблвыканкама. – Але пісьменны кіраўнік павінен растлумачыць, што заробак выбраляецца не за гадзіны, якія жывёлавод правёў на працоўным месцы, а за рэальна выкананы аб'ём працы паводле устаноўленым нарматывам. Пры гэтым неабходна стварыць матывацыю для высокапрадукцыйнай працы. Чалавек будзе старацца, ведаючы аб дадатковым матэрыяльным заахвочванні. Задача кіраўніка – пісьменна і грунтоўна данесці гэтую інфармацыю да кожнага работніка.

Таксама Мікалай Мікалаевіч пакрытыкаваў раёны і гаспадаркі, якія ў недастатковай ступені выкарыстоўваюць механізм выплаты часткі заработнай платы з дапамогай натураплаты. Асабліва гэта тычыцца тых прадпрыемстваў, якія маюць пратэрмінаваную запазычанасць па заработнай плаце, падкрэсліўшы, што неабходныя прадукты, якія ідуць на стол вяскоўца, павінны быць самай высокай якасці. Часам у аблвыканкам паступаюць сігналы, што гэта не так.

Аднак, якая аддача будзе ад гаспадарак, якія ўдвая скарацілі колькасць пагалоўя буйной рагатай жывёлы?

На нарадзе ў Полацкім раёне журналістамі былі агучаны лічбы аб скарачэнні жывёлы ў Віцебскім рэгіёне з мільёна да 500 тысяч.

Алесь Шумскі

ПАРТАЛ ТВАЙГО ГОРАДА: HTTP://SHUMILINA.BY

СПОРТ

ВЕДАЙ НАШЫХ!

Шумілінскія футбалісты працягваюць радаваць сваімі дасягненнямі ў альтэрнатыўнай лізе Віцебска па міні-футболе.

ФК "Шуміліна" даволі ўдала выступае ў альтэрнатыўнай лізе Віцебска па міні-футболе.

У чарговым матчы нашы землякі ва упорнай барацьбе перамаглі віцебскі "Альянс" з лікам 3:0. Галы ў вароты "Альянса" забілі шумілінскія футбалісты Арсеній Каробчыц, Аляксандр Буланаў і Аляксандр Янкевіч.

Цяпер у турнірнай табліцы альтэрнатыўнай лігі шумілінцы падняліся на другое месца, набраўшы 22 ачкі. Першае займае «Аблсельбуд» з 27 ачкамі, на трэцім – «Хмель» (17 ачкоў).

Алесь Прыбярэжны

ДЭМАГРАФІЯ

ДЭМАГРАФІЧНАЯ СІТУАЦЫЯ ЗАСТАЕЦЦА СКЛАДАНАЙ

Тым не меней, за мінулы год у параўнанні з папярэднімі – знізілася смяротнасць насельніцтва і крыху павысілася нараджальнасць.

Дэмаграфічная бяспека, заўсёды была ў цэнтры ўвагі грамадства і ўлады як для раёна, так і для краіны ў цэлым. Рост нараджальнасці, зніжэнне смяротнасці, павышэнне працягласці жыцця – зараз ключавая праблема.

Статыстычныя даныя засведчылі станоўчыя тэндэнцыі ў дэмаграфічнай сітуацыі на Шуміліншчыне. Так, у мінулым 2015 годзе нарэшце пачала памяншацца смяротнасць, адпаведна стала нараджацца болей дзетак.

Аднак па-ранейшаму значнага прагрэсу тут пакуль што не маем.

У мінулым годзе было зарэгістравана 343 смерці. Лічбы для параўнання: у 2014 годзе памерла 350 чалавек, у 2013 годзе – 375, у 2012 годзе – 409, у 2011 годзе мелася 433 смерці. Сярэдняя працягласць жыцця таксама невысокая. Сярэдні ўзрост памерлых у мінулым годзе склаў для мужчын 64 гады, а для жанчын – 76 гадоў.

Сярод важкіх прычын смяротнасці ў 2015 годзе на першым месцы ідуць хваробы сістэмы кровазвароту, далей былі зафіксаваны анкалагічныя захворванні, знешнія прычыны і старасць.

Праўда, варта адзначыць, што паводле намесніка міністра працы і сацыяльнай абароны Аляксандра Румака сярэдняя працягласць жыцця беларусаў у 2015 годзе ужо складае крыху менш за 73,5 гадоў. У мінулым годзе беларусы жылі ў сярэднім на тры гады менш. Зараз у краіне пражывае 2,5 мільёна пенсіянераў.

Затое ў 2015 годзе нарадзілася на 24 дзіцяці болей, чым у 2014 годзе. Аддзелам загса і сельвыканкамамі Шумілінскага раёна зарэгістраваны 220 нованароджаных. З іх – 107 хлопчыкаў і 113 дзяўчынак. На сённяшні дзень ужо 32 сям'і пабагацелі на трэцяе дзіцяці.

Прычым у поўных сем'ях нарадзілася 148 дзетак, аднак у 72 выпадках зарэгістравана нараджэнне дзяцей у маці, якія не знаходзяцца ў шлюбе.

Што тычыцца ўзросту бацькоў, то заўважана, што самаму маладому бацьку споўнілася 19 год, маці – 15 гадоў. Самы сталы бацька дасягнуў 57 год, а маці – 43 гады. Пры гэтым сярэдні ўзрост бацькі – 30 год, маці – 26 год.

За ўказаны перыяд зарэгістраваны было 154 шлюбы, з іх 57 зарэгістраваны ва ўрачыстай абстаноўцы. З іх 98 пар уступалі ў шлюб упершыню, у 32 выпадках адзін з маладых – паўторна. У 24 выпадках паўторна і жаніх, і нявеста ўступілі ў шлюб.

Сярэдні ўзрост маладых – 30 год для мужчын і 28 год для жанчын. Самаму маладому жаніху споўнілася 18 год, нявесце – 17 год. Самаму сталаму жаніху 72 гады, нявесце – 71.

На заканчэнне – апошнія дэмаграфічныя даныя за снежань мінулага года.

Страты за снежань на Шумілінічыне саставілі 24 чалавекі. Найчасцей памiралі ад хвароб сістэм кровазвароту (7 чалавек), па прычыне старасці пайшлі з жыцця 6 чалавек, яшчэ адзін – ад знешніх прычын смерці, анкалагічныя захворванні забралі 2 чалавекі. Двое з памерлых былі працаздольнага ўзросту.

Утворана 15 новых сямейных пар. 11 пар афармілі свае адносіны ў аддзеле загсу, 5 пар – ў мясцовых сельсаветах. У прыватнасці, 2 шлюбы былі зарэгістраваны ў Обальскім сельсавеце, па аднаму – у Мішневіцкім і Светласельскім Лаўжанскім сельсаветах.

У снежні суд Шумілінскага раёна разгледзеў чатыры справы аб скасаванні шлюбу. У трох выпадках іскі аб скасаванні шлюбу падалі жанчыны, у адным – мужчына. Ва ўсіх разведзеных сем'ях маюцца дзеці.

Алесь Прыбярэжны

БЯСПЕКА

АХВЯРЫ МАРАЗОЎ

З пачатку студзеня ў апёкавае аддзяленне абласной клінічнай бальніцы з моманту наступлення халадоў на Віцебшчыне трапілі каля 25 чалавек, з іх два чалавекі – у Шумілінскую раённую бальніцу.

Прычым наступствы абмаражэнняў у гэтым сезоне надзвычай цяжкія, ахвярам маразоў на нярэдка прыходзіцца ампутаваць пальцы і канечнасці.

Толькі ў першыя дні новага года ў рэгіёне атрымалі абмаражэнне 5 чалавек, адзін з іх загінуў. Такія папярэднія дадзеныя прыводзіць Міністэрства надзвычайных сітуацый. Самы трагічны выпадак здарыўся раніцай 3 студзеня ў вёсцы Юнькі Пастаўскага раёна. На абочыне дарогі выявілі мужчыну 1980 года нараджэння. Лекар хуткай дапамогі канстатаваў яго смерць. Папярэдні дыягназ – агульнае пераахаладжэнне.

А ў Шумілінскай бальніцы праходзілі курс лячэння 58-гадовы мужчына і 20-гадовая жанчына. Яны паступілі сюды з абмаражэннем рук і ног другой ступені, агульным пераахаладжэнем. Абодва былі нецвярозыя. Ахвяр марозу на Шумілінічыне знайшлі на вуліцы мінакі.

Траціны пацыентаў спатрэбілася хірургічнае ўмяшанне – ім ампутавалі пальцы і канечнасці. Каля 80% пацярпелых знаходзіліся ў стане алкагольнага ап'янення.

Каб пазбегнуць такіх сур'ёзных праблем са здароўем, медыкі раяць апранацца па надвор'і, а не пасезону, пазбягаць працяглага ўздзеяння нізкіх тэмператур на ўчасткі цела. Вядомыя выпадкі адмаражэння канечнасцяў нават пры некалькіх градусах марозу. Але калі пры гэтым на вуліцы высокая вільготнасць паветра і моцны вецер, цеплаізаляцыйныя ўласцівасці нават правільна падабранай адзення і абутку зніжаюцца.

Садзейнічаюць абмаражэнням працяглым знаходжанні на марозе таксамаператамленне, заняпад сіл.

Уладзімір Амбросаў

БІЯТЛОН

НОВЫЯ СТАРТЫ ГАННЫ СОЛА

Біятланістка з Шуміліна Ганна Сола паказала выдатную стральбу, выступаючы ў складзе зборнай Беларусі на старце жаночай эстафетнай гонкі на шостым этапе Кубка свету ў Антхольцы.

Учора, 24 студзеня, шосты этап Кубка свету па біятлоне ў Антхольцы завяршаўся эстафетамі. У складзе зборнай Беларусі выступілі Надзея Скардзіна, Ганна Сола, Дар'я Юркевіч і Ірына Крыўко.

Біятланістка Ганна Сола падзялілася эмоцыямі перад стартам жаночай эстафетнай гонкі на шостым этапе Кубка свету ў Антхольцы.

"Настрой баявы. Надвор'е халодная. Спадзяемся на добрую стральбу. Добры ход, вядома, таксама не перашкодзіў бы. Але тут як атрымаецца", - сказала Сола ў інтэрв'ю Ганне Любенковой.

Варта адзначыць, што па ходзе гонкі (падчас трэцяга этапу) беларускі ішлі ў ліку лідэраў, нават на другім месцы, але затым перавага згубілі. Надзея Скардзіна выкарыстала на сваім этапе адзін дадатковы патрон і перадала эстафету чацвёртай.

Таксама дакладная была і Ганна Сола, якая перадусім падняла нашу каманду на трэцяе месца. Дар'я Юркевіч, двойчы звярнуўшыся да доппатронам, адкацілася на шостае месца, а завяршальная гонку у кампаніі лідэраў Ірына Крыўко фінішавала на сёмым месцы, дапусціўшы толькі адзін промах.

Статыстыка лыжнага ходу ў жаночай эстафеце:

1 этап: 5 Надзея Скардзіна +18.4

2 этап: 13. Ганна Сола +57.6

3 этап: 14. Дар'я Юркевіч +53.0

4 этап: 12. Ірына Крыўко +1,02.6

У выніку зборная Беларусі па біятлоне заняла сёмае месца ў жаночай эстафеце.

Наступны этап Кубка свету пачнецца 4 лютага ў канадскім Кэнмары.

Цяпер самая лепшая з беларускіх спартсменак - Надзея Скардзіна (13-е месца) і 319 ачкоў.

Дар'я Юркевіч - 40-я (101 ачко), Анастасія Дубарэзава - 55-я (32 ачкі), Ірына Крыўко - 56-я (32), Надзея Пісарава - 75-я (13), Ганна Сола - 80-я (4).

Алесь Прыбярэжны

ЗАКОН І ПРАВАПАРАДАК

ПРАКУРАТУРА ПРАВЕРЫЛА СТАН ЖЫЛОГА ФОНДУ

Нядаўна пракурорскія работнікі вобласці ў рэгіёнах выявілі факты парушэння эксплуатацыі будынкаў, якія знаходзяцца ў неналежным стане, у тым ліку і ў Шумілінскім раёне.

Праверкі сведчаць, што наймадаўцы зацягваюць з бягучым і капітальным рамонтам будынкаў, допускаюць іншыя парушэнні жыллёвага заканадаўства. Паводле інфармацыі пракурора аддзела пракуратуры вобласці Марыны Запрудскай, пры абследаванні жыллёвага фонду ў Віцебску, Дубровенскім, Мёрскім, Аршанскім, Глыбоцкім і некаторых іншых раёнах выяўленыя факты часткавага разбурэння балконаў, лоджый і іншых элементаў. У асобных выпадках аварыйныя балконы знаходзіліся над пешаходнымі дарожкамі, ствараючы небяспеку для жыцця і здароўя грамадзян.

Акрамя таго, эксплуатаваліся будынкі з неналежным станам падмурка, расколінамі сцен і іншымі недахопамі (Наваполацк, Шумілінскі, Полацкі, Гарадоцкі раёны). У шэрагу дамоў Браслаўскага, Верхнядзвінскага, Докшыцкага, Талачынскага, Чашніцкага раёнаў не выключаны доступ выпадковых людзей у падвальныя і паддашкавыя памяшканні. З-за гэтага, напрыклад, у адным з падвалаў дома на вуліцы Чыгуначнай у Полацку ў мінулым годзе здарыўся пажар, але, як паказала праверка, да гэтага часу дзверы туды дагэтуль не замыкаюцца.

Пракурорскія работнікі адзначаюць, што пасіўная пазіцыя арганізацый ЖКГ у дачыненні бяспекі нярэдка спрыяе здзяйсненню злачынстваў. Так, двое жыхароў Браслава выкралі з незачыненага склепа ровар, у Дубровенскім раёне былі выкрадзены прадукты харчавання.

Па выніках праверкі пракурорамі ўнесена 17 прадстаўленняў і 7 прадпісанняў, старшыням Ушацкага і Шаркаўшчынскага райвыканкамаў накіраваны інфармацыйныя запіскі.

Ян Вайтовіч

ПРАМАЯ ЛИНИЯ

УВЕСЬ РАЙВЫКАНКАМ ЗАРПЛАТУ НЕ АТРЫМАЕ

Маці траіх дзяцей з сельгаспрадпрыемства Лаўжанскае трэці месяц не атрымлівае зарплату. Намеснік старшыні Віцебскага аблвыканкама Алег Мацкевіч загадаў кіраўнікам Шумілінскага раёна выплаціць даўгі па зарплаце да 1 лютага. У выпадку невыканання пагразіў пакінуць без зарплаты ўсіх шумілінскіх чыноўнікаў.

Прамая лінія, якая адбылася ў аблвыканкаме – першая ў бягучым годзе, але пытанні, з якімі звярталіся грамадзяне – у асноўным былі яшчэ мінулагодняя. Маці траіх дзяцей з Шумілінскага раёна вось ужо трэці месяц не атрымлівае заработную плату у сельгаспрадпрыемстве "Лаўжанскае". Званок ад маці: "Мы званілі ў раён, нам сказалі, што наш старшыня райвыканкама не сядзіць на мяшках з грашыма... запыталі, хто такая..маці траіх дзяцей, муж працуе інжынерам...вы можаце атрымаць дапамогу..."

Алег Мацкевіч Шумілінскаму райвыканкаму: "Калі вы зарплату да першага лютага не закрыеце, дык пасля першага ўвесь ваш райвыканкам зарплату за студзень не атрымае. Гэта я вам гарантую. Такую гарантыю даю пры ўсіх: тэлебачанне тут сядзіць, СМІ, вось я ў іх прысутнасці гавару, што так будзе..."

Званкоў з падобнымі праблемамі паступала нямала з розных кропак вобласці, тэлефанавалі і па лініі ЖКГ: перабоі з халоднай вадой і ацяпленнем.

Усяго на тэлефон прамой лініі паступіла каля трох дзесяткаў званкоў з розных куткоў Прыдзвіння – ад Воршы да Пастаў.

Пытанні жыллева-камунальнай гаспадаркі, запазычанасць па заработнай плаце пераважалі на прамой лініі намесніка старшыні Віцебскага аблвыканкама Алега Мацкевіча з жыхарамі рэгіёну. А вось скаргаў на неачышчаных дарог асабліва не было, нягледзячы на тое, што снежныя цыклоны не абыйшлі вобласць.

У. Прылуцкі

ЗДАРЭННІ, КРЫМІНАЛ

ЛАБАВОЕ СУТЫКНЕННЕ ПАД УЖЛЯЦІНА

25 студзеня каля вёскі Ужляціна прыкладна а палове шостай вечара легкавы аўтамабіль ВАЗ-2103 урэзаўся ў грузавы аўтамабіль МАЗ-снегауборшчык, які належыць ТАА "Спецтрансдарстрой" г. Віцебска. У выніку аварыі пацярпелі тры чалавекі.

Пры прыбыцці ратавальнікаў МНС на месца ДТЗ было выяўлена, што ў аўтамабілі ВАЗ апынуўся заблакаваным 20-гадовы кіроўца "Жыгулёў". Супрацоўнікі МНС пры дапамозе адмысловага аварыйна-выратавальнага абсталявання вызвалілі пацярпелага маладога чалавека, заціснутага ў салоне легкавушкі. У выніку аварыі ён атрымаў траўмы рознай ступені цяжкасці і быў шпіталізаваны ў Шумілінскую цэнтральную раённую бальніцу.

Як аказалася, людзі, што знаходзіліся ў салоне "Жыгулёў" ў якасці пасажыраў 17 і 18-гадовыя навучэнцы аднаго з віцебскіхліцэяў–абодважыхары вёскі Язвіна таксама атрымалі цялесныя пашкоджанні і былі дастаўлены ў бальніцу.

Абставіны і прычыны аварыі высвятляюцца. Усе трое маладзёнаў знаходзяцца ў рэанімацыі Шумілінскай раённай бальніцы ў цяжкім стане.

Грузавы аўтамабіль «МАЗ», які належыць віцебскаму ТАА «Спецтрансдарстрой», пасля сутыкнення вылецеў на абочыну, аднак яго кіроўца ў сур'ёзнай медыцынскай дапамозе не меў патрэбы.

Аднак, як паведамілі з крыніцы .abw.by/news, у ДАІ УУС Віцебскага аблвыканкама, па папярэдніх дадзеных, вінаватым у аварыі з'яўляецца кіроўца МАЗа. "25 студзеня каля 17.30 50-гадовы кіроўца, жыхар Віцебска, кіруючы службовай аўтамашынай МАЗ на аўтадарозе Віцебск-Полацк, не справіўся з кіраваннем, выехаў на паласу сустрэчнага руху, дзе адбылося сутыкненне з аўтамашынай" ВАЗ-2103 ", якім кіраваў 20-гадовы вадзіцель.

Разгляд па факце ДТЗ праводзіць аддзяленне ДАІ Шумілінскага РАУС.

З-за ўмоў надвор'я дарога часта пакрыта лёдам або ўкатана снегам, а ноччу або ў снегапад бачнасць на дарозе абмежаваная. ДАІ звяртаецца да вадзіцеляў з рэкамендацыяй быць вельмі ўважлівымі і асцярожнымі падчас руху.

Сяржук Грэбень па зводках ДАІ

ЧАЛАВЕК ГОДА

НАТХНЕННЕ І ЖЫЩЦЁВЫ АПТЫМІЗМ

Людзі – бясцэнная крыніца інфармацыі для журналіста. На Шуміліншчыне творчае натхненне і жыццёвы аптымізм надае людзям настаўніца з вёскі Башні Марына Аляксеенка.

Здараюцца часам, праўда, і расчараванні. Але нават калі бывае і так, то ўсё роўна гэта нясе станоўчы ўрок. Бо нават калі ты ідзеш на інтэрв'ю ў тысячны раз – усё роўна што ў першы. Кожны суразмоўца – па-свойму ўнікальны, каштоўны і цікавы. А некаторыя «зачэпяць» так, што застаюцца ў памяці надоўга. 2015-ы сышоў, і хочацца разам з нашымі

чытачамі яшчэ раз успомніць герояў, якія ўвесь год рабілі віцебскую стужку навін яркай і змястоўнай. Цуды здараюцца не толькі ў казках. А беларуская вёска, насуперак ходкаму меркаванню, не спілася. Рухавік прагрэсу ў аграгарадку Башні – неабыякавая настаўніца Марына Аляксеенка. Яна далучае да спартыўных заняткаў аднавяскоўцаў, ходзіць у краязнаўчыя паходы з вучнямі (вывучаючы валуны, возера, храмы, іншыя славутасці), выйграе гранты для школы, спрабуе добраўпарадкаваць вёску.

Актыўнасць сельскага валанцёра зразумелая далёка не ўсім. У яе здзіўлена пытаюцца: «А навошта вам усё гэта трэба?». Бюракраты асцерагаюцца яе ідэй («як бы чаго не выйшла») і ўстаўляюць палкі ў колы. Нядобразычлівцы пускаюць чуткі і плятуць інтрыгі. А яна не звяртае ўвагі, робіць сваю справу і выпраменьвае аптымізм: – Я люблю, каб усім было добра. Калі ўсім добра, і мне добра. Сардэчнасць, калі дапамагаеш людзям, вяртаецца.

TUT. BY

АБ'ЯВА

• Каб атрымліваць кожны нумар газеты «Світанак» паведаміце рэдакцыі аб гэтым–зрабіцебеслатную падпіску. Калі не жадаеце атрымліваць газету, то патэлефануйце.

• Калі прачыталі "Світанак", то калі ласка, перадайце знаёмым.

• Наша газета стала размяшчаецца на партале http://kamunikat.org, дзе зацікаўленыя грамадзяне могуць яе спампаваць са старонкі: http://kamunikat.org/svitanak.html для далейшага выкарыстання яшчэ да з'яўлення газеты на паперы.

НАША ЖЫЦЦЁ

БЕЛАРУСЬ ВОЗВРАЩАЕТСЯ В «ЛИХИЕ 90-Е»

По прикидкам, средняя зарплата белорусов скатилась до 330 долларов. Пиком был показатель около 629 долларов в июле 2014 года. Экономист Ярослав Романчук прогнозирует, что к концу нынешнего года цифра может опуститься до 200 долларов.

Это означает, что по уровню благосостояния белорусы откатываются де-факто к рубежу 90-х. Ведь за годы правления Александра Лукашенко и сам доллар потерял в весе, масштаб цен совсем иной. Копеечная плата за транспорт и коммуналку вскоре будет казаться легендой седых времен.

Ни жирных щей, ни прав

При этом рушится вся идеология достижений «власти для народа». Лукашенко дал по 100 долларов заработка к выборам 2001 года, по 250 — к выборам-2006, по 500 — к выборам-2010. Другой внятной идеологии, чего-то духовного выстроенный первым президентом режим предложить не смог, хотя и вскормил тучу идеологов на окладе. К слову, несмотря на кризис, казенные деньги на тот же БРСМ, поддержку государственных СМИ продолжают выделяться.

Большинство же белорусов согласилось в свое время на примитивный социальный контракт: мы не рыпаемся, не качаем права, а власть большим черпаком раздает всем наваристый суп.

Лукашенко вскоре после прихода к власти показательно подавил забастовку метрополитеновцев, затем огосударствил профсоюзы, загнал в маргинальную нишу политическую оппозицию. Бороться за права — экономические, политические, гражданские — стало очень рискованно и особо некому. Да и зачем, казалось многим. Как в старом мультике: «Таити, Таити… Нас и здесь неплохо кормят».

Теперь будут кормить все хуже. При этом в плане политическом гайки методично закручены настолько, что уже ни дохнуть ни охнуть. Мелкие предприниматели, прижатые требованиями властей, стонут, однако открыто бунтовать, как в прежние времена, не отваживаются. Работяги тоже предпочитают получать крохи, но не оказаться на улице.

Лукашенко продолжает держать страну в железном кулаке, но абсолютно не знает, как ее выводить из кризиса (потому, наверное, с такой охотой берется руководить уборкой снега). Вся президентская жизнь была положена на создание и шлифовку «белорусской модели развития», животворная сила которой, как теперь наглядно видно, бралась в основном из щедрых российских субсидий.

Западных ценностей белорусский руководитель не понимает, но в то же время прекрасно осознает: строить экономику и политику по модели стран ЕС или США означало бы своими руками похоронить режим личной власти.

Облом с «братской интеграцией»

Между тем над муками поляков, покупавших в период шоковой терапии по одному яйцу вместо стандартного у нас десятка, белорусский обыватель посмеивался. Мол, наш Батька нашел неисякаемый источник благ на востоке. Схема называется «нефть и газ в обмен на поцелуи».

Да, в апреле будет 20 лет, как молодой тогда белорусский президент подписал с Борисом Ельциным договор об образовании Сообщества Беларуси и России. Далее «братская интеграция» покатилась снежным комом: годом позже создали Союз, в 1999-м — Союзное государство.

Сегодня Беларусь уже по уши в долгах и правительство снова не знает, как рассчитаться. Между тем военная интеграция с восточной соседкой зашла далеко и стала для Лукашенко в каком-то смысле обременительной. Вдобавок к объектам под Ганцевичами и Вилейкой Москва хочет разместить в Бобруйске полноценную авиабазу. Это уже не просто антенны, а наступательное оружие. И эта перспектива грозит испортить Лукашенко так тяжело давшийся процесс нормализации отношений с Западом.

Да, а газовые долги потом все равно отрастали, как головы гидры, и в конце концов белорусскую трубопроводную систему пришлось продать «Газпрому». Можно было утешаться: зато газ нам дают дешевый. Но сегодня газ подешевел для всех. Причем ближайшему союзнику Москва упорно не хочет давать выпрашиваемую скидку хотя бы процентов десять.

Далее, основной смысл евразийской интеграции, на которую Лукашенко дал согласие Владимиру Путину уже скрепя сердце (эйфория ельцинских времен прошла, как с белых яблонь дым), сводился для белорусской стороны к энергетическому гранту. Но сегодня вожделенный профит из-за удешевления нефти и газа скукожился. Как и российский рынок для белорусских товаров. И на что нам тогда этот ЕАЭС?

Возникает также вопрос, хватит ли у Москвы денег финансировать далее строительство Белорусской АЭС. Отдельный вопрос, где Беларусь наскребет денег, чтобы расплатиться с 10-миллиардным кредитом на этот циклопический проект. Наконец, обостряется вопрос его целесообразности: если, как прогнозируют многие эксперты, настанет эра дешевых энергоносителей, то вообще стоила ли овчинка выделки?

Курс в никуда продолжится

В ту же реку не войдешь дважды. Сегодня белорусы не просто откатываются в 90-е. Сейчас будет хуже, чем тогда. Ведь уже нет надежды на «братскую интеграцию», спасительное восточное Эльдорадо. При этом страшно выходить на Площадь, украинские события отвратили от мыслей о революционной ломке привычного уклада. А перспективы трансформации сверху более чем призрачны.

На официальном приеме по случаю старого Нового года Лукашенко вдруг вспомнил евангельскую притчу про апостола Петра, который стал тонуть, когда засомневался. «Вот так и в нашей жизни. Избрали свой курс, надо ему следовать, не поддаваясь никаким сомнениям и страхам. Тогда нашему кораблю не будет страшен никакой шторм», — резюмировал официальный лидер.

Что это, отголосок внутренних сомнений? В любом случае он, как видим, безжалостно их душит. Неимоверно тяжело признаться самому себе, что 20 лет вел страну в никуда.

Александр Класковский
БЕЛАПАН

ДВАЙНЫ СТАНДАРТ

КАК ДУРЯТ ИП

В государственном торговом центре товары тоже без сертификатов. В Барановичах развивается история, которая вновь ставит вопрос о двойных стандартах в нашей стране.

25 января состоялась встреча представителей Барановичского горисполкома и индивидуальных предпринимателей (ИП) по поводу отмены Указа №222. Как рассказал «Салідарнасці» предприниматель Николай Черноус, начальник Инспекции Министерства по налогам и сборам г.Барановичи Василий Суховерхий на вопрос из зала сообщил, что конфискованный товар в реализацию поступает только после подтверждения его качества, в ином случае – утилизируется.

Заявление чиновника выглядело логичным: если нет соответствующих документов – какая разница, кто продает товар? На совещании 14 января сам Александр Лукашенко отметил: «Надо работать в равных условиях с соответствующими документами. Им (ИП – прим.) надо понимать, что сертификация продукции, на которую мы пошли, – это первый шаг. Есть товар – все сопроводительные документы должны быть. Мы должны прозрачно торговать, и хватит вокруг этого какие-то козни устраивать».

Однако местные предприниматели рассудили: доверяй, но проверяй. Во вторник, 26 января, несколько активистов отправились в КУТП «Торговый дом «Радуга» и попросили предъявить документы подтверждающие качество выс-тавленных на продажу конфискованных товаров.

– Ни на одну группу товаров документа, подтверждающего качество товара, ни продавцы, ни администрация нам как покупателям предоставить не смогли. Они сказали, что на конфискованный товар у них нет документов, а все вопросы по качеству – к исполкому, – рассказал «Салідарнасці» правовой инспектор профсоюза РЭП Александр Войтешик.

– Наша «Радуга» – это как ЦУМ в Минске, главный магазин. Мы были в отделах обуви, верхней одежды, ремней. Нигде документов на товары не было, нам говорили: это товар горисполкома. Так что вы нам лапшу на уши вешаете? Конфисковали товар у наших же барановичских предпринимателей, а теперь продаете? Получается, если кофточку ИП продает – то будет зуд, а если государство – то нет? – рассказал «Салідарнасці» предприниматель Николай Черноус.

Активисты зафиксировали факт отсутствия соответствующих документов в книге замечаний и предложений.

– Будем ждать ответа, хотим разобраться: это некомпетентность начальника ИМНС, злоупотребление властью исполкомами или нарушения правил реализации магазинами. Эти вопросы волнуют не только ИП, но и обычных граждан, так как цены в магазине гораздо выше, чем на рынке, а дешевый товар сейчас на рынке ИП продавать не могут из-за Указа №222. При этом достойной работы власть предоставить им не может, предприятия закрываются, – отметил правовой инспектор профсоюза РЭП.

Тем временем барановичские рынки пустуют.

Руслан Горбачев
gazetaby.com

САЦЫЯЛЬНАЯ ПАЛІТЫКА

КАК СИЛОВИКИ «ЗАБРАЛИ» У ДЕТЕЙ 2 ТРИЛЛИОНА

О простом рецепте, который почему-то не замечают белорусские чиновники, «Салідарнасці» рассказал экономист, руководитель проекта «Кошт урада» Владимир Ковалкин, комментируя ситуацию с повышением пособия по уходу за ребенком на... один доллар.

В то время как белорусы возмущаются издевательским решением правительства поднять пособие по уходу за ребенком на один доллар, независимые экономисты советуют, как возможно сделать социальную поддержку более существенной. Даже в условиях кризиса.

— В бюджете есть огромные резервы для экономии, для поиска средств, которые можно направить на социальную поддержку, — отметил собеседник «Салідарнасці». – Речь идет о содержании всех силовых ведомств, включая МВД, КГБ и так далее.

По словам эксперта, в бюджете 2016 года на помощь семьям, воспитывающем детей заложено лишь 2 триллиона рублей.

— Причем, изначально еще в прошлом году в эту статью заложили значительно большую сумму – как раз после того, когда президент сделал заявление и повысил подоходный налог на 1%. Затем прошло полгода, и было решено сократить эту статью на 30%, так как денег в бюджете не хватило, — пояснил Владимир Ковалкин.

В то же время на органы внутренних дел в 2016 году планируется потратить 6,7 триллионов рублей.

— То есть, более чем в три раза больше, чем на всю помощь семьям, воспитывающем детей!

А если же сравнить всю статью «социальная политика», куда входят пенсии, социальная защита, помощь семьям, молодежная политика и другие блага нашего социального государства просуммировать, то это получается 16 с лишним триллионов рублей. В то же время на «судебную власть, правоохранительную деятельность и обеспечение безопасности» планируется потратить 17,5 триллионов рублей.

Особенно символичным, по мнению Владимира Ковалкина, выглядит тот факт, что в 2016 году, несмотря на сложное экономическое положение страны, расходы на содержание силовиков по сравнению с прошлым годом увеличились на более чем 2 триллиона рублей!

— То есть, им обеспечили прибавку ровно на ту сумму, которую планируют направить на помощь всем белорусским семьям, воспитывающим детей. И это несмотря на то, что наше государство считается социальным, — замечает собеседник «Салідарнасці».

Павел Рос
gazetaby.com

РОССИЯ НА МЕЛИ

МЕДОВЫЕ ГОДЫ БЕЛОРУССКИХ ВЛАСТЕЙ ПОЗАДИ

Москва дала понять, что новых кредитов от нее иностранные просители в нынешнем году вряд ли дождутся. Не до жиру. Для белорусских властей это плохая новость.

«Я думаю, что мы объективно находимся в ситуации, когда вынуждены будем взять паузу с точки зрения принятия обязательств по новым кредитам», — заявил 18 января в Москве заместитель министра финансов России Сергей Сторчак. И пояснил: «Бюджет напряженный, более чем напряженный».

Тем временем вот-вот затрещит по швам белорусский бюджет. Были надежды получить заем в два миллиарда долларов от Евразийского фонда стабилизации и развития. Формально он не российский, а общий, интеграционный, но на 80% с гаком сформирован именно из российских ресурсов. Москва же теперь устами Сторчака прозрачно намекнула: денег самим мало.

Москва экономит на спичках

Вообще российское правительство очевидно стало экономить на спичках. Даже для ближайшего союзника. Год начался, а поднаторевшему в энергетических ристалищах белорусскому вице-премьеру Владимиру Семашко так и не удалось пока выбить из россиян скидку на газ. «Пока не договорились, новой даты встречи нет», — скупо прокомментировал на днях ход этих переговоров замминистра энергетики РФ Анатолий Яновский.

Между тем, если вспомнить, Беларусь и пошла-то в евразийскую интеграцию прежде всего в расчете на энергетический профит. А тут — облом. С одной стороны, энергоресурсы для всех дешевеют, с другой — Москва все скупее нальготы союзнику. Кроме всего прочего, из-за дешевизны нефти превращаются в пшик так тяжело отвоеванные Минском экспортные пошлины на нефтепродукты (предполагавшиеся доходы от которых уже заложены в бюджет 2016 года).

Если посмотреть шире, то резкое проседание российской экономики, истощение финансовых ресурсов России подкашивает весь проект Евразийского экономического союза. Мало того что Кремль стал скупее на субсидии и кредиты, так еще и облюбованный белорусскими производителями рынок восточной соседки сжимается.

В новых условиях у Минска «ослабла мотивация строго следовать договоренностям в рамках евразийской интеграции», отметил в комментарии для Naviny.by эксперт аналитического центра «Стратегия» Валерий Карбалевич.

«Логично искать другие точки опоры. Но продукция нереформированной белорусской экономики вряд ли найдет новые рынки сбыта», — отмечает аналитик.

В свою очередь, чтобы процесс реформ, преобразований в Беларуси пошел, не хватает, в частности, и такого фактора, как внутреннее давление общества, считает собеседник Naviny.by. «Мы видим сегодня, что даже предприниматели не готовы бороться за свои права», — говорит Карбалевич.

Страну режим подморозил

Действительно, хотя мелкие торговцы заявляют, что требованием иметь документы на товар поставлены на грань уничтожения, протестная активность сводится в основном к составлению челобитных чиновникам.

На акцию в поддержку ИП, инициированную лидером Объединенной гражданской партии Анатолием Лебедько в Минске 18 января, собралась, включая самих партийных активистов, лишь горстка людей.

Нынешний настрой ипэшников далеко не так боевит, как это было восемь лет назад, когда спецназ с трудом сдерживал их марши в центре Минска. Тому есть целый ряд причин, но в частности белорусское общество психологически придавили украинские события.

И по большому счету в плане внутриполитической стабильности Александр Лукашенко чувствует себя пока уверенно, не боится волны протестов. Как показалось, даже с некоторым злорадством он заявил на днях по поводу ипэшников, что «с 1 января закончились их медовые годы…»

Похоже, власть будет аккуратно дожимать эту категорию предпринимателей, в частности потому, что они создают конкуренцию государственному легпрому, тратят валюту на — как презрительно выразился президент — импортные шмотки.

Другое дело, что медовые годы кончились для всех — и для работяг на заводах с забитыми складами, и для бюджетников, которым уже банально не хватает на нормальную еду… Наконец, и для самой власти кончились медовые годы популизма за счет обильных российских субсидий.

Жертвовать западным вектором Лукашенко не захочет

Итак, надежды белорусского руководства как-то пересидеть кризис, ничего не меняя, становятся все более иллюзорными.

Означает ли это, что в условиях сокращения российской поддержки Минск усилит игру на западном направлении, пойдет на форсированное развитие отношений с ЕС и США?

«Играть на западном направлении означает для белорусских властей получить деньги на Западе, ничего другого от Запада Минску не нужно», — заявил в комментарии для Naviny.by минский аналитик-международник Андрей Федоров.

При этом, убежден он, на серьезные уступки в плане внутренней политики Лукашенко не пойдет. А вот навстречу МВФ (правительство рассчитывает начать новую программу с этой организацией уже в январе-феврале) Минск может пойти дальше, чем это было во время предыдущей совместной программы, — по крайней мере станет, возможно, меньше хитрить ради получения кредита, прогнозирует аналитик.

Чем рискует Лукашенко, если усилит геополитическое маневрирование?

Оно всегда раздражало Москву, но сейчас, полагает Федоров, у российского руководства могут появиться и внутриполитические мотивы для агрессивных действий: «В условиях неизбежного снижения рейтинга Путин может сделать ставку на присоединение Беларуси — вначале мирными средствами, а если не получится, то, не исключено, и с применением военной силы».

Карбалевичу такой сценарий представляется «скорее фантастическим». Аннексия Беларуси, по мнению политолога, еще сильнее обострила бы отношения Москвы как с Западом, так и с постсоветскими государствами, грозила бы усилением санкций. К тому же взять на довольствие еще и 9,5 млн белорусов — «слишком тяжелая ноша для бюджета России», подчеркнул собеседник Naviny.by.

Даст ли Москва, по крайней мере, евразийский кредит?

«Шансы на российские кредиты зависят от политической договоренности. Во времена Ельцина, когда экономическое положение России было еще хуже, Минск, тем не менее, получал большие субсидии», — отмечает Карбалевич.

Возможно, вопрос будет решаться на встрече Владимира Путина с белорусским президентом в Минске. Белорусский президент многозначительно заметил, что «высшие должностные лица России давно уже не были в Минске».

С одной стороны, на своем поле играть легче. С другой — все равно никак не обойти больной вопрос о размещении российской авиабазы в Бобруйске.

Если уступить здесь Путину, то шансы получить деньги от Москвы увеличиваются. Но при этом сразу ухудшаются перспективы отношений с Европой и США. А западным вектором Лукашенко жертвовать не хочет: российский «Титаник» дал уже большую течь.

Александр Класковский

НАФТА І РАСІЯ

НАВОШТА ПАТРЭБЕН ТАКІ «СТАРЭЙШЫ БРАТ»?

Апошнія падзеі ў сьвеце, асабліва землятрус на нафтавым рынку, ствараюць новую сытуацыю для ўсіх краін. Прычым, хутчэй за ўсё, падзеньне коштаў нафты — гэта доўгатэрміновы трэнд. Вось міністар эканамічнага разьвіцьця РФ Аляксей Улюкаеў заявіў, што нізкія цэны на нафту могуць трымацца дзесяцігодзьдзямі. Пры гэтым, паводле ягоных слоў, кошт барэля нафты бліжэйшым часам можа ўпасьці да 15–20 даляраў.

Усё гэта ў значнай ступені разбурае ранейшую геапалітычную ролю Расеі як «энэргетычнай імпэрыі», мяняе яе ролю і вагу на постсавецкай прасторы. Больш за тое, бяру на сябе сьмеласьць сьцьвярджаць, што падзеньне ўсясьветных цэнаў на нафту разбурае ўсю парадыгму беларуска-расейскай інтэграцыі.

Вынесем за дужкі сацыякультурныя чыньнікі саюзу Беларусі і Расеі («блізкія народы», "агульная гісторыя», «у адных акопах гнілі») і паглядзім на ўзаемаадносіны хаўрусьнікаў з рацыянальнага гледзішча. Ідэя беларуска-расейскай інтэграцыі яшчэ з 1990-х гадоў грунтавалася найперш на тым, што бяздонны расейскі рынак — галоўны спажывец прадукцыі беларускіх прадпрыемстваў. Доўгі час менавіта так і было, што дазволіла выжыць прамысловасьці Беларусі.

Але цяпер сытуацыя кардынальна зьмянілася. Пасьля падзеньня ўсясьветных цэнаў на энэргарэсурсы расейскі рынак скурчыўся. Гэтаму спадарожнічала вялізная дэвальвацыя расейскага рубля, уступленьне РФ ва Ўсясьветную гандлёвую арганізацыю, што прывяло да зьяўленьня там больш таннай і якаснай прадукцыі замежных вытворцаў. У выніку за студзень-лістапад 2015 году агульны экспарт Беларусі скараціўся на 27%, а экспарт у Расею — на 33%. Не выпадкова ўвесь год беларускія ўлады ліхаманкава шукалі новыя рынкі збыту (праўда, без асаблівага посьпеху).

Другі важны чыньнік інтэграцыі Беларусі і Расеі — танныя расейскія энэргарэсурсы. Бязь іх было б немагчымым доўгае існаваньне беларускай сацыяльнай мадэлі. Яшчэ 2–3 гады таму эксьпэрты ацэньвалі расейскі энэргетычны грант у 15% валавога ўнутранага прадукту Беларусі. Усе спрэчкі і канфлікты паміж Менскам і Масквою круціліся вакол аб'ёму гэтага гранту. Падчас стварэньня Мытнага саюзу, Эўразійскага эканамічнага саюзу дыскусіі паміж кіраўніцтвам Беларусі і Расеі ішлі адносна пытаньня, калі РФ будзе прадаваць партнэрам нафту і газ па ўнутрырасейскіх цэнах. А яшчэ былі доўгія спрэчкі на тэму, у чыім бюджэце застанецца нафтавае мыта. Узгадаем, што Беларусь прадала «Газпрому» свой «Белтрансгаз» менавіта дзеля таго, каб мець танны газ.

Але цяпер, калі ўсясьветныя нафтавыя цэны ўпалі, усе гэтыя спрэчкі ў значнай ступені страцілі сэнс. Энэргетычны грант Расеі мінімізаваўся. Цяпер для Беларусі нават сяброўства ў Эўразійскім эканамічным саюзе страціла былую прывабнасьць.

Трэці эканамічны чыньнік інтэграцыі Беларусі і Расеі — расейскія крэдыты. Дык вось, намесьнік міністра фінансаў Расеі Сяргей Старчак заявіў у панядзелак: «На сёньняшні дзень я лічу, што шанцаў ва ўраду прыняць рашэньне па прадстаўленьні новых крэдытаў вельмі мала. Бюджэт напружаны, больш чым напружаны. Я думаю, што мы аб'ектыўна знаходзімся ў сытуацыі, калі вымушаныя будзем узяць паўзу з пункту гледжаньня прыняцьця абавязаньняў па новых крэдытах». Зразумела, нельга выключаць, што з палітычных матываў Уладзімір Пуцін можа даць крэдыт апошняму саюзьніку, нягледзячы на ўсе эканамічныя цяжкасьці Расеі. Аднак відавочна, што магчымасьці Масквы ў гэтым пляне хутка скарачаюцца.

Такім чынам, Расея, якая доўгі час, амаль чвэрць стагодзьдзя пасьля распаду СССР, была галоўнай крыніцай эканамічнага дабрабыту Беларусі, гарантам існаваньня беларускай сацыяльнай мадэлі, стала цяпер галоўнай крыніцай праблемаў для беларусаў, чыньнікам крызісу для краіны. Прычым расейскі крызіс стаў прычынай пагрозы ня толькі Беларусі, але і ўсім краінам СНД. Не выпадкова постсавецкая прастора сёньня — самы дэпрэсіўны рэгіён у сьвеце.

Што яшчэ застаецца? Расейскі ваенны парасон. Але, па-першае, ён патрэбен пры ўмове, калі ёсьць нейкая вонкавая ваенная пагроза. Здаецца, імавернасьць такой пагрозы невялікая. А па-другое, расейска-ўкраінскі канфлікт, далучэньне Крыму — усё гэта паказала, што цесныя абдымкі «старэйшага брата» небясьпечныя для суседзяў. Бо Расея выкарыстоўвае свае вайсковыя аб'екты на тэрыторыі іншых краін у асноўным на ўласную карысьць.

У выніку, калі «старэйшы брат» ня можа больш актыўна падтрымліваць Беларусь, то навошта ён патрэбен? Цынічна, але ў міжнароднай палітыцы па-іншаму не бывае. У гэтым жорсткім сьвеце краіны дзейнічаюць на падставе прагматычных інтарэсаў, а не кіруюцца ўдзячнасьцю за колішнія падарункі. Беларусі трэба шукаць новыя кропкі апоры. А дзеля гэтага варта перагледзець усю канцэпцыю замежнай палітыкі. Трэба ўсё пачынаць з чыстага аркуша.

Валер Карбалевіч
"Радыё Свабода"

Заснавальнік: Салодкі Сяргей Аляксандравіч
Рэдактар: Шчамлёў Аляксандр Міхайлавіч

Адрас рэдакцыі: 211262, Шумілінскі раён, п/а Амбросавічы.
Тэл. 3-73-74, маб. +375299870742.
Газета выдаецца з верасня 2000 г.

Падпісана да друку 30.01.2016 у 17.45
Наклад: 290 асобнікаў.
Выдаецца адзін-два разы на месяц на беларускай і расійскай мовах.

Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы дзеля палемікі, не падзяляючы пазіцыі аўтараў.
Друкуецца пры дапамозе аднадумцаў.
Распаўсюджваецца бясплатна дабраахвотнікамі.